

N:o 64.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående förbud för barn att nattetid idka viss försäljning m. m.; gifven Stockholms slott den 1 maj 1891.

Under återopande af bifogade utdrag af protokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed inhemta Riksdagens yttrande öfver bilagda förslag till förordning angående förbud för barn att nattetid idka viss försäljning m. m.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

V. L. Groll.

Förslag

till

Förordning

angående

förbud för barn att nattetid idka viss försäljning m. m.

1 §.

Förekommer i stad anledning att förbjuda barn att under viss tid af dygnet å gator eller andra allmänna platser eller å utskänkningsställen eller andra offentliga lokaler till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat, må sådant förbud meddelas på sätt och i den ordning här nedan stadgas.

2 §.

1. Fråga om meddelande af förbud, hvarom i 1 § förmäles, må kunna väckas hos stadsfullmäktige eller i stad, der stadsfullmäktige icke finnas, vid allmän rådstuga. Varder, sedan helsovårdsnämnden blifvit i ärendet hörd, dylikt förbud af stadsfullmäktige eller allmän rådstuga beslutadt, skall beslutet af magistraten eller i stad, der magistrat ej finnes, af den för sådan stad särskildt tillsatta styrelse med eget utlåtande underställas Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som beslutet antingen oförändradt fastställer eller ogillar.

2. Finner Kongl. Maj:ts befallningshafvande eljest förbud, hvarom nu är nämndt, af behovet påkalladt, uppränte förslag i ämnet och höre deröfver stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan äfvensom magistra-

ten eller stadsstyrelsen. Gillas förslaget af stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan, sedan helsovårdsnämnden blifvit deröfver hörd, har Kongl. Maj:ts befallningshafvande att det sålunda antagna stadgandet utfärda. Varder förslaget icke antaget, men Kongl. Maj:ts befallningshafvande fortfarande finner det ifrågasatta stadgandet vara behöfligt, eger Kongl. Maj:ts befallningshafvande att i ämnet förordna, men skall underställa sitt beslut Kongl. Maj:ts pröfning.

3. På enahanda sätt, som nu är föreskrifvet, skall ock förfaras i fråga om upphäfvande eller ändring af redan meddeladt förbud; egande dock Kongl. Maj:ts befallningshafvande att, der undantag från förbudet för visst tillfälle må af omständigheterna vara påkalladt, sådant undantag på särskild ansökning medgifva.

4. Från hvad här ofvan är stadgadt eger för Stockholm den skilnad rum, att utlåtande och underställning af magistraten icke ifrågakomma.

3 §.

Förbud, hvarom ofvan sägs, må ej utsträckas utöfver tiden från klockan 8 eftermiddagen till klockan 8 förmiddagen och ej gälla för andra än barn af mankön under fjorton år och af qvinkön under femton år.

4 §.

Öfverträdes meddeladt förbud, skall ej mindre den, för hvars räkning utbudandet eller utdelningen sker, än ock den, hvilken vården om barnet åligger, straffas med böter från och med fem till och med etthundra kronor. Derest af omständigheterna ådagaläggas, att förseelsen icke egt rum på befallning eller med tillåtelse af föräldrar eller annan, hvilken vården om barnet tillhör, må polismyndigheten varna barnet samt, i fall förseelsen förnyas, förordna, att barnet skall af föräldrar eller annan, under hvars lydnad det står, med aga i hemmet rättas.

5 §.

Den, som under tid, då han är stald under tilltal för öfverträdande af förbud, hvarom ofvan är sagdt, fortsätter eller förnyar samma

förseelse, skall, för hvarje gång åtal mot honom egt rum och han deraf undfått del, fällas till de böter, som för dylik förseelse äro bestämda.

6 §.

Öfverträdelse af förbud, meddeladt på grund af denna förordning, åtalas af allmän åklagare hos polisdomstol, der särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, der sådan icke finnes, vid allmän domstol; och gälle, i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål, hvad i allmänhet angående besvär i brottmål finnes förordnadt.

7 §.

Böter, som ådömas på grund af denna förordning, tillfalla stadens kassa.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas euligt allmän strafflag.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 1 maj 1891.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHJELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr friherre VON OTTER,
herr WENNERBERG,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL och
WIKBLAD.

8:o.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och ecklesia-
stikdepartementen anförde föredragande departementschefen, statsrådet
Groll, i underdånighet:

»I en till Eders Kongl. Maj:t stäld skrift har styrelsen för den i
Stockholm varande publicistklubben, å dess vägnar, i underdånighet
anhållit att, i sammanhang med blifvande revision af förordningen den
18 november 1881 angående minderåriges användande i arbete vid fa-
brik, handverk eller annan handtering, fullt betryggande lagligt skydd
måtte beredas för minderåriga äfven i afseende på kolportering af tid-
ningar och andra tryckalster; varande af styrelsen till stöd för denna
anhållan anfördt, att under de senare åren lösnummerförsäljningen utom-
hus af tidningar i Stockholm, likasom antagligen äfven på andra orter,

sysselsatte ett stort och, som det ville synas, växande antal barn och minderårige, hvilken sysselsättning dels utsträcktes ända in på nätterna, dels ock för vissa blad började tidigt på morgnarne; att, då det visat sig att barnen härigenom hindrades i sitt skolarbete, inhemtade dåliga vanor samt lede men i sin fysiska utveckling, publicistklubben funnit det angeläget att söka motverka detta menliga förhållande och dervid ansett, att användandet af barn under 12 års ålder till tidningskolportering på gatorna borde förebyggas samt att äfven för minderårige mellan 12 och 15 år skydd borde beredas mot en alltför utsträckt och sen arbetstid; att det emellertid befunnits vara svårt, om icke omöjligt, att från tidningsegarnes sida vidtaga för detta ändamåls vinnande fullt betryggande åtgärder, emedan mellanhändernas förfarande att i sin tjänst upptaga äfven barn näppeligen kunde af tidningsegarne kontrolleras; samt att det för desse sålunda endast skulle återstå att göra slut på hela sin lösnummerförsäljning uppå denna väg, hvilket åter skulle medföra för många tidningsegare stor ekonomisk förlust, hvarjemte förlust äfven skulle uppstå för försäljarne, af hvilka många på denna sysselsättning kunde förvärfva afsevärda bidrag till uppehälle både för sig och sina anhöriga.

Till följd af härå erhållen nådig remiss har öfverståthållareembetet afgifvit underdånigt utlåtande och dervid öfverlemnadt infortrade yttranden i ärendet af Stockholms stads helsovårdsnämnd och öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor.

Af *helsovårdsnämnden* har dervid anförts att, ehuru något särskildt statistiskt material icke föreläge rörande sjukligheten hos minderårige af ifrågavarande kategori och ehuru det, äfven med ett sådant material, i hvarje fall måste vara ytterst svårt att rättvist bedöma, hvad som angående möjligen befintligt men i fysisk utveckling borde tillskrifvas sysselsättningen med kolportering och hvad som borde tillräknas dålig föda, osund bostad m. m., syntes man dock, endast med känedom om hvad som erfordrades för barnakroppens sunda utveckling, kunna tryggt påstå, att minderårige genom att i snart sagdt hvilket väder som helst vandra ute på gatorna långt in på nätterna och tidigt på morgnarne, innan ännu ens arbetet i fabriker och verkstäder börjats, måste lida men i sin fysiska utveckling, samt att en och annan dervid till och med ådroge sig allvarsamma sjukdomar och kanske döden. Toge man härvid tillika i betraktande natt- och gatuvandringens menliga inflytande på barnens andliga utveckling, måste det erkännas, att det lagliga skydd, som publicistklubben med sin framställning afsett, vore af behofvet synnerligen påkalladt. På samma gång nämnden således till

fullo instämde i publicistklubbens framställning, ville dock nämnden hafva uttalat den uppfattningen, att de ifrågasatta skyddsåtgärderna borde afse minderåriges användande icke blott vid kolportering af tidningar och tryckalster utan äfven vid all försäljning genom kolportering å gator och offentliga ställen, således äfven försäljning af t. ex. tändstickor, blommor, mindre kramvaror och dylikt.

Beträffande de närmare föreskrifter uti ifrågavarande afseende, som publicistklubben föreslagit, eller att användande af barn under 12 år till tidningskolportering å gatorna borde förbjudas samt att äfven för minderåriga från 12 till 15 år skydd borde beredas mot en alltför utsträckt och sen arbetstid, har helsovårdsnämnden likväl med afseende å det arbete, som här vore i fråga, ansett detta förslag väl strängt och därför för sin del föreslagit, att förbud måtte utfärdas mot användande af minderåriga under 14 år till försäljning genom kolportering å gator och offentliga ställen under tiden från klockan 10 på aftonen till klockan 6 på morgonen. För öfverträdelse af detta förbud borde stadgas böter ej mindre för den tidningsredaktion eller näringsidkare, som använde sådana minderåriga till kolportering, än äfven för barnens föräldrar eller målsmän. Hvad anginge öfvervakandet af en dylik föreskrift, syntes det nämnden, som om det samma lämpligast borde öfverlemnas åt vederbörande polismyndighet, samt att föreskriften således icke borde intagas i 1881 års ofvannämunda förordning, utan särskild förordning derom utfärdas.

Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor, som upplyst, att barn i skolåldern de sista åren användts och allt fortfarande användes i ej ringa antal att kringbära och försälja tidningar äfvensom att afyttra tändstickor och andra saker af mindre värde, särskildt blommor, med hvilkas försäljning skolflickor under den varmare årstiden i stor mängd sysselsattes, har vidare anfört, att för att kunna vid fabrikerna och de större verkstäderna utbjuda tidningarna åt arbetarne, när desse om morgnarne ginge till sitt arbete, som vissa tider på året började redan klockan 6 f. m., de barn, som användes till tidningsförsäljning, måste i så god tid på morgnarne begifva sig till redaktionslokalerna för att hemta tidningarna, att barnen kunde hinna tillryggalägga vägen till samma lokaler från sina ofta rätt långt derifrån belägna hem och, medförande tidningarna, infinna sig vid verkstäderna redan vid arbetarnes ankomst dit. Det vore ej att begära, att dessa barn, hvilka till följd af detta allt för tidiga uppstigande om morgnarne ej fått njuta tillräcklig sömn, skulle kunna med uppmärksamhet följa undervisningen och draga nytta af denna. Äfven hände det, att barn fortsatte denna tidnings-

försäljning under den tid, de borde vara i skolan, samt att föräldrar i sådant fall till skolan anmälde, att barnen vore af sjukdom hindrade att der infinna sig. Lika uppenbart vore att det icke vore mindre skadligt för barnen att sent om qvällarne och ofta långt inpå nätterna ströfva omkring på gatorna och utbjuda tidningar eller andra saker. Detta måste nemligen nödvändigt inverka högst menligt på barnens fysiska utveckling samt medföra försvagad helsa, och följderna i moraliskt hänseende för de barn, hvilka hade mindre goda hem, torde blifva lika skadliga och för barnens framtid förderfliga. Så hade det ofta visat sig, att skolbarn, som gjort sig skyldiga till tjufnadsbrott, börjat dermed just under detta kringströfvande under qvällar och nätter för försäljning af tidningar m. m. Äfven visade det oblyga sätt, hvarpå skolflickor ofta långt inpå nätterna under den varmare årstiden utbjöde blommor, att deras moral tagit skada af det sena kringströfvandet på gatorna.

Öfverstyrelsen har därför, i likhet med helsovårdsnämnden, uttalat den åsigt, att de ifrågasatta skyddsåtgärderna borde afse minderåriges användande icke blott vid kolportering af tidningar och tryckalster utan äfven vid all försäljning å gator och offentliga ställen, således äfven försäljning af blommor, tändstickor, mindre kramvaror och dylikt. Men då det måste väcka betänkligheter att helt och hållet beröfva fattiga familjer det bidrag till barnens underhåll, som de genom barnens användande till nämnda försäljning kunde erhålla, har öfverstyrelsen ansett att samma försäljning icke borde, såsom publicistklubben hemställt, förbjudas barn under viss ålder, utan i likhet med helsovårdsnämnden föreslagit, att förbud måtte utfärdas mot användande af minderåriga under 14 år till försäljning genom kolportering å gator och offentliga ställen under viss angifven tid af den mörkare delen af dygnet, dervid öfverstyrelsen, med afseende å vådan för barnen af kringströfvande på gatorna under sena qvällstimmar äfvensom angående skadan för barnen af att, såsom nu skedde, i och för tidningskolporteringen om morguarne nödgas allt för tidigt stiga upp och derföre ej få njuta tillräcklig sömn, hemställt, att den tid på dygnet, förbudet skulle komma att afse, skulle räcka från klockan 10 på aftonen till klockan 7 på morgonen.

För egen del har *öfverståthållarembetet* anfört att, då minderåriges användande för kolportering af tidningar och dylikt, särskildt qvällar och nattetid, på sätt jemväl helsovårdsnämnden vitsordat, alltid måste vara förenadt med väsentliga sanitära olägenheter och dessutom, såsom i de afgifna yttrandena blifvit närmare utveckladt, lätt kunde i moraliskt hänseende skadligt inverka på barnen, ansåge öfverståthållarembetet det vara af vigt, att bestämmelser i det nu angifna syftet

meddelades. Öfverståthållareembetet, som delade den af helsovårdsnämnden och folkskoleöfverstyrelsen uttalade åsigt, att dessa föreskrifter borde afse ej allenast kolportering af tryckalster utan äfven all annan försäljning genom kolportering, och som, i likhet med helsovårdsnämnden, ansåge förbudet böra omfatta minderårige under 14 år och afse tiden emellan klockan 10 på aftonen och klockan 6 på morgonen, biträdde jemväl hvad helsovårdsnämnden föreslagit beträffande formen för förbudets meddelande och beskaffenheten af ansvaret för dess öfverträdande, dock att i fråga om de personer, som skulle drabbas af ansvar för öfverträdande af det meddelade förbudet, öfverståthållareembetet ansåge, att till förekommande deraf, att ansvarsbestämmelsen blefve överksam i de säkerligen icke sällsynta fall, då förbudet öfverträdades utan att det kunde ådagaläggas, att sådant skett med de i nämndens utlåtande omförmälda personers vetskap eller begifvande, polismyndigheten för dylikt fall borde tillerkännas befogenhet att, på sätt funnes stadgadt om minderårig, som under liknande förhållanden betlade, varna det felaktiga barnet samt, om varningen visade sig fruktlös, förordna att barnet skulle hemma i huset med aga rättas af föräldrar eller annan, under hvars vård och lydriad det stode.

Vidare har *justitiekanslersemetet* uti inforrdadt underdånigt utlåtande anført, att hvad i ärendet blifvit åberopadt såsom skål för skyddande af sådana minderårige, som användes till försäljning af tryckalster medelst kolportering å gator och andra offentliga platser, mot alltför utsträckt och sen arbetstid, likasom till stöd för förbud mot användande till dylik sysselsättning af barn under viss ålder, syntes embetet följdriktigt böra föranleda, att de bestämmelser, som kunde varda i ofvanberörda syfte meddelade, komme att gälla försäljning icke endast af tryckalster utan ock af andra varor, som å offentliga ställen kringbures. Med afseende å dessa bestämmelsers syfte och då desamma ingalunda komme att innefatta något hinder för vederbörande författare och förläggare af tryckta skrifter att, med begagnande af den dem genom 1 § 12 mom. tryckfrihetsförordningen tillförsäkrade rätt, sjelfve eller genom andra föryttra sina skrifter, syntes någon betänklighet mot den ifrågasatta lagstiftningsåtgärden icke möta på grund af nämnda eller annat lagrum i tryckfrihetsförordningen. Ansvar för öfverträdelse af förbud, som kunde varda i ämnet stadgade, borde drabba i främsta rummet den, som använde barnet till besörjande af försäljning, men äfven den, hvilken vården om barnet ålåge, der öfverträdelsen skett med dennes vilja eller vetskap. Derjemte syntes det dock blifva nödigt, att stadgande, på sätt öfverståthållareembetet hemställt, meddelades

derom att, då af omständigheterna ådagalades, att öfverträdelsen ej skett med tillåtelse af föräldrar eller annan, hvilken vården om barnet åläge, med barnets tillrättavisande skulle förfaras på sätt i 40 § 4 mom. af förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 vore bestämdt i fråga om barn, som under liknande förhållanden betlade. Öfvervakandet af dessa föreskrifters efterlefnad kunde icke lämpligen ske genom de myndigheter, om hvilka förmädes i 16 § af förordningen den 18 november 1881, utan måste öfverlemnas åt vederbörande polismyndigheter. Behovvet af den lagstiftning, hvarom fråga vore, kunde antagas hafva förnämligast gjort sig kämbart i städerna och särskildt i hufvudstaden och vissa af de öfriga större städerna; men huruvida nämnda behof jemväl å andra platser inom landet kunde vara för handen, och i hvad mån lagstiftningen fördenskull borde afse andra delar af riket än städerna, vore embetet icke i tillfälle att tillförlitligen bedöma.

Till följd af nådig remiss har *kommerskollegium* derefter afgifvit underdånigt utlåtande i ämnet och deruti anført, att kollegium, i likhet med publicistklubben och samtliga de myndigheter, som blifvit i ärendet hörda, ansåge en inskränkning böra ega rum i rättigheten att genom minderåriga besörja försäljning af tryckalster medelst kolportering, likasom kollegium ock vore af den åsigt, att en dylik inskränkning borde afse kolportering jemväl af andra varor. Ehuru det syntes kollegium kunna ifrågasättas, huruvida icke, i öfverensstämmelse med hvad i förberörda förordning den 18 november 1881 funnes föreskrifvet i fråga om barns användande i arbete vid fabrik, handverk eller annan handtering, en sådan inskränkning borde innefatta absolut förbud mot användande af barn under 12 års ålder till kolportering af berörda slag, så funne likväl, i betraktande af hvad i ärendet förekommit och då ett sådant förbud torde, åtminstone i åtskilliga fall, kunna medföra en menlig inverkan på fattiga familjers förmåga att sig försörja, kollegium sig icke böra nu föreslå strängare åtgärders vidtagande i förevarande afseende än de dels af öfverståthållarembetet och dels af justitiekanslersembetet föreslagna. Med biträdande jemväl i öfrigt af hvad sistnämnda myndigheter andragit, har kollegium sålunda hemställt, att förbud måtte utfärdas mot användande af minderårig, som ej uppnått 14 års ålder, till försäljning medelst kolportering i stad af tryckalster, kramvaror, blommor m. m. under den tid af dygnet, som infölle mellan klockan 10 på aftonen och klockan 6 på morgonen; att ansvar för öfverträdelse af detta förbud måtte bestämmas till böter och drabba i främsta rummet den, som använde barnet till besörjande af

försäljning genom kolportering, men äfven den, hvilken vården om barnet åläge, der öfverträdelsen skett med dennes vilja och vetskap, och att, då det kunde ådagaläggas, att öfverträdelsen skett utan tillåtelse af den, som vården om barnet åläge, med barnets tillrättavisande måtte förfaras, på sätt i förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 vore bestämdt i fråga om barn, som under liknande förhållanden betlade; samt att öfvervakandet af efterlefnaden af dessa föreskrifter, hvilka lämpligen syntes böra meddelas i särskild förordning, måtte öfverlemnas åt vederbörande polismyndigheter.

Slutligen har *medicinalstyrelsen* afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ämnet, deruti styrelsen, hvilken jemväl funnit en inskränkning i den genom minderårige nu gängse kolportering af tidningar och annat önskvärd, icke blott ur sanitär synpunkt utan äfven af andra skäl, gjort underdånig hemställan i öfverensstämmelse med kommerskollegiets ofvan omförmälda förslag.

På derom af mig framställd begäran har utrikesdepartementet anmodat Eders Kongl. Maj:ts beskickningar i Köpenhamn, Berlin, Paris och London att inkomma med upplysningar, huruvida derstädes finnes förbud mot eller inskränkning i rättigheten att använda minderårige till försäljning på gator och offentliga ställen af tidningar, tändstickor, blommor, kramvaror och dylikt. Af de till svar härå inkomna skrivelser inhemtas följande.

I den danska lagstiftningen finnes icke något allmänt förbud mot eller inskränkning i ofvan omförmälda rättighet, men bestämmelser i sådant syfte kunna meddelas i de af justitieministeriet godkända lokala polisförordningarna. Enligt polisförordningen för Köpenhamn af den 22 juni 1883 må barn under 16 år icke användas till någon som helst handel på offentlig gata, väg eller plats under den tid, då utrop af varor är förbjuden, d. v. s. före klockan 6 f. m. och efter gaslyktornas tändning samt ovilkorligen efter klockan 8 e. m., likasom försäljning på nämnda ställen af avisor, skillingsblad och andra dylika tryckta meddelanden icke må ega rum medelst barn under 16 år.

Uti Preussen finnes icke något dylikt allmänt förbud eller sådan inskränkning utom såvidt angår den i näringsförordningen omhandlade rättigheten att kringföra varor till salu, som undantagsvis kan medgifvas åt minderårige, dervid den inskränkning kan göras, att dylika minderårige icke få idka dylik handel efter solens nedgång och särskildt hvad angår minderårige af qvinkön, att de endast få drifva sådan handel å offentliga vägar, gator och platser men icke ur hus och i hus.

Ej heller i Frankrike finnes någon lagstiftning, som inskränker

eller förbjuder minderåriges användande till ifrågavarande försäljning. Hvad särskildt staden Paris beträffar, erfordras endast för försäljning af tidningar och andra tryckalster en särskild tillåtelse, hvilken dock aldrig vägras, utan gifves till hvem som helst som derom anhåller. För försäljning på gatorna af andra föremål af diverse slag behöfves ingen särskild tillåtelse och hinder därför läggas ej af polismyndigheterna, såvida den ifrågavarande handeln icke stör ordningen eller den fria cirkulationen. Barn och minderåriga äro lika fria som äldre personer att utbjuda de ifrågavarande saluföremålen, och ordningsmakten inskrider deremot blott i det fall, att det kan till evidens bevisas, att handeln tjénar till täckmantel för tiggeri eller kringstrykande, eller att den omfattar föremål af osedlig natur, en inskränkning som för öfrigt gäller jemväl äldre personer, som göra sig skyldige till dylika öfverträdelser.

Deremot finnas i England meddelade bestämda föreskrifter uti ifrågavarande afseende. Genom en act af den 26 augusti 1889 i fråga om åtgärder till förekommande af grymhet mot samt angående skydd för minderåriga är i allmänhet stadgadt *dels* förbud mot användande af barn under 10 års ålder att utbjuda något till salu, vid hvilken tid det vara må, på gator eller offentliga ställen, *dels ock* inskränkning i afseende på rättigheten att använda minderårig — gosse under 14 år och flicka under 16 år — att utbjuda något till salu mellan kl. 10 e. m. och kl. 5 f. m. Det är likväl medgifvet, att vederbörande lokala myndighet må, om den anser sådant nödigt eller önskligt, kunna genom särskild undantagslag utsträcka eller inskränka sistnämnda tidsbestämelse antingen för hvarje dag eller för någon viss dag eller vissa dagar i veckan och antingen för hela lokalområdet eller någon viss del af samma område. Den som använder minderårig till dylik förbjuden försäljning skall, om han dertill kännes skyldig, dömas till böter af högst 25 pund sterling eller ock alternativt, eller om tillgång saknas till böternas gäldande, eller såsom tillägg till bötesstraffet, till fängelse, med eller utan tvångsarbete, i högst tre månader.

Med publicistklubben och de i ärendet hörda myndigheterna är jag ense derom att, med hänsyn till de menliga följder, som minderårigas användande till kolportering å gator och andra offentliga ställen i stad af tidningar, kramvaror och annat dylikt visat sig medföra såväl i sanitärt som i moraliskt hänseende, åtgärder böra vidtagas i syfte att inskränka rätten att använda minderåriga till dylik kolportering. Härvid synas mig dock tillräckliga skäl icke förefinnas att gå så långt

som publicistklubben ifrågasatt, då denna velat ovilkorligen förbjuda användningen af barn under viss ålder till kolportering. Icke heller lär det vara lämpligt att, såsom föreslaget blifvit, stadga enahanda bestämmelser i detta ämne för alla städer i riket, då naturligen behofvet af föreskrifter i ifrågavarande hänseende är olika å olika orter och företrädesvis förefinnes i de större städerna. Då det väsentligen måste bero af lokala förhållanden, ej blott huruvida några föreskrifter i ämnet öfverhufvud kunna erfordras, utan äfven under hvilken tid af dygnet och för hvilken åldersgräns ett förbud i nu afsedt syfte må vara behöfligt, torde det lämpligen böra åt ortens myndigheter öfverlemnas att härom bestämma på hufvudsakligen enahanda sätt som i 20 § af ordningsstadgan för rikets städer och i 24 § af helsovårdsstadgan för riket är föreskrifvet för der afsedda fall. Såväl i fråga om den tid af dygnet, hvarunder förbudet må gälla, som i afseende å åldern bör dock en viss gräns föreskrifvas, hvilken myndigheterna icke må ega öfverskrida. Det synes mig i detta hänseende lämpligen böra stadgas att förbudet ej får utsträckas till längre tid af dygnet än mellan klockan 8 på aftonen och klockan 8 på morgonen, ej heller gälla för andra än barn af mankön under 14 år och af qvinkön under 15 år. Härigenom beredes lokalmyndigheterna möjlighet att, om så befinnes nödigt, utsträcka förbudet något längre än genom antagande af de i ärendet hörda myndigheternas förslag skulle blifva fallet.

I öfverensstämmelse med hvad jag nu yttrat och med iakttagande af hvad de hörda myndigheterna föreslagit i afseende å påföljderna af öfverträdelse af meddeladt förbud har jag låtit uppgöra ett förslag till förordning angående förbud för barn att nattetid idka viss försäljning m. m.»

Sedan berörda förslag, hvilket finnes detta protokoll bilagdt, här-efter blifvit af föredragande departementschefen uppläst, hemstälde departementschefen att Kongl. Maj:t tacktes, innan förslaget slutligen pröfvades, deröfver inhemta Riksdagens yttrande.

Med bifall till denna af Statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder förordna att proposition i ämnet skulle till Riksdagen aflåtas, så lydande som bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Carl G. Edman.